

Kaw?a C-222/09

Kronospan Mielec sp. z o.o.

vs

Dyrektor Izby Skarbowej w Rzeszowie

(talba g?al de?i?joni preliminari mressqa

min-Naczelnego S?d Administracyjny)

“Sitt Direttiva tal-VAT — Artikolu 9 (2)(?) u (e) — Xog?lijiet ta’ ri?erka u ta’ ?vilupp mag?mula minn in?iniera — Determinazzjoni tal-post tal-provvista ta’ servizzi”

Sommarju tas-sentenza

Dispo?izzjonijiet fiskali — Armonizzazzjoni tal-li?ijiet — Taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud — Provvisti ta’ servizzi — Determinazzjoni tal-post ta’ tassazzjoni

(*Direttiva tal-Kunsill 77/388, Artikolu 9(2)(e)*)

Provvisti ta’ servizzi, li jikkonsistu fit-twettiq ta’ xog?lijiet ta’ ri?erka u ta’ ?vilupp fil-qasam ambjentali u teknolo?iku, mag?mula minn in?iniera stabbiliti fi Stat Membru fuq ordni u g?all-benefi??ju ta’ destinatarju stabbilit fi Stat Membru ie?or, g?andhom ji?u kkwalifikati b?ala “servizzi ta’ en?iniera” fis-sens tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva 77/388, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxi fuq id-d?ul mill-bejg?, li jiddetermina l-post ta’ tassazzjoni g?as-servizzi ta’ konsulenti, in?iniera, uffi??ji ta’ konsulenza, avukati, kontabilisti u servizzi simili o?ra.

Fil-fatt, dawn il-provvisti g?andhom jitqiesu li jaqg?u ta?t din id-dispo?izzjoni peress li x-xog?lijiet ta’ ri?erka u ta’ ?vilupp jikkostitwixxu provvisti mwettqa prin?ipalment u normalment b?ala parti mill-professjoni ta’ in?inier b?al dawk imsemmija f?din id-dispo?izzjoni. Dan japplika g?all-provvisti li huma kkaratterizzati mill-fatt li ma jirrigwardawx biss li ji?u applikati g?arfien u metodi e?istenti g?al problemi konkreti, i?da wkoll li jinkiseb g?arfien ?did u li ji?u ?viluppati metodi ?odda sabiex ji?u solvuti dawn l-istess problemi jew problemi ?odda. Barra minn hekk, tali attivitajiet huma distinti minn dawk imsemmija fl-Artikolu 9(2)(?) tas-Sitt Direttiva, peress li l-provvisti in kwistjoni ma humiex ipprovdoti lil diversi destinatarji, i?da huma mwettqa g?all-benefi??ju ta’ destinatarju wie?ed. Il-fatt li l-benefi?jarju uniku tal-provvisti ta’ servizzi jitwassal ibig?, lil terzi jew lil kumpanniji li jappartjenu g?all-istess grupp b?al dak li jifforma parti minnu hu, ir-ri?ultati tax-xog?lijiet li huwa jkun ordna huwa irrilevanti f’dan ir-rigward.

(ara l-punti 20, 21, 24-26, 30 u d-dispo?ittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

7 ta' Ottubru 2010 (*)

“Sitt Direttiva tal-VAT – Artikolu 9(2)(?) u (e) – Xog?lijiet ta' ri?erka u ta' ?vilupp mag?mula minn in?iniera – Determinazzjoni tal-post tal?provvista ta' servizzi”

Fil-Kaw?a C?222/09,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l?Artikolu 234 KE, imressqa min-Naczelnego S?d Administracyjny (il?Polonja), permezz ta' de?i?joni tat-23 ta' April 2009, li waslet fil?Qorti tal-?ustizzja fit-18 ta' ?unju 2009, fil-pro?edura

Kronospan Mielec sp. z o.o.

vs

Dyrektor Izby Skarbowej w Rzeszowie,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn A. Tizzano, President tal-Awla, J.?J. Kasel (Relatur), A. Borg Barthet, M. Ileši?, u M. Berger, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: K. Malacek, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-1 ta' Lulju 2010,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Kronospan Mielec sp. z o.o., minn M. Soba?ska, adwokat, u T. Michalik, doradca podatkowy,
- g?all-Gvern Pollakk, minn M. Dowgielewicz kif ukoll minn A. Kramarczyk u A. Rutkowska, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Elleniku, minn K. Georgiadis kif ukoll minn Z. Chatzipavlou u V. Karra, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn D. Triantafyllou u K. Herrmann, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konku?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 9(2)(?) u (e) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas?17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil?Malti, Kapitulu 9, Vol. 1, p. 23”, iktar ’il quddiem is-“Sitt

Direttiva").

2 Din it-talba ?iet imressqa fil-kuntest ta' kaw?a bejn Kronospan Mielec sp. z o.o. (iktar 'il quddiem "Kronospan") u d-Dyrektor Izby Skarbowej w Rzeszowie (direttur tal-Kummissjoni tat-taxxa ta' Rzeszów, iktar 'il quddiem id—"Dyrektor") dwar id-determinazzjoni, g?all-?ti?ijiet tal-?bir tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il—"VAT"), tal-post fejn ikunu kkunsidrati li jkunu ?ew ipprovduti servizzi.

Il-kuntest ?uridiku

Is-Sitt Direttiva

3 Is-seba' premessa tas-Sitt Direttiva tistabbilixxi:

"Billi biex ikun stabbilit il-post minn fejn isiru operazzjonijiet taxxabbi jag?ti lok g?al ?afna konfitti dwar ?urisdizzjoni bejn Stati Membri, partikolarment dwar provvisti ta' o??etti li je?ti?ilhom ikunu mmuntati u dwar il-provvista ta' servizzi; billi g?alkemm il-post fejn jing?ataw servizzi g?andu fil-prin?ipju jfisser il-post fejn il-persuna li tag?ti s-servizzi jkollha l-post prin?ipali tan-negoju tag?ha, dak il-post g?andu jfisser li hu l-pajji? tal-persuna li lilha jing?ataw is-servizzi, partikolarment fil-ka? ta' ?erti servizzi mog?tija bejn persuni taxxabbi fejn l-ispejje? tas-servizzi huma mag?duda fil-prezz ta' l-o??etti".

4 L-Artikolu 9(1) tas-Sitt Direttiva jiprovdodi:

"1. Il-post minn fejn jing?ata servizz g?andu jitqies li jkun il-post fejn il-fornitur ikun stabbilixxa n-negoju tieg?u jew ikollu stabbiliment fiss minn fejn jing?ata s-servizz jew, fin-nuqqas ta' post b?al dan tan-negoju jew stabbiliment fiss, il-post fejn hu ikollu l-indirizz permanenti tieg?u jew fejn normalment ikun residenti."

5 L-Artikolu 9(2)(?) u (e) tas-Sitt Direttiva huwa fformulat kif ?ej:

"I?da,

[...]

(?) il-post tal-provvista tas-servizzi li g?andhom x'jaqsmu ma'

attivitajiet kulturali, artisti?i, sportivi, xjentifi?i, edukattivi, ta' divertiment jew attivitajiet simili, inklu?i l-attivitajiet ta' l-organizzaturi ta' attivitajiet b?al dawn, u fejn jixraq, il-provvista ta' servizzi an?illari

[...]

g?andu jkun il-post fejn dawk is-servizzi jing?ataw materjalment ;

[...]

(e) il-post fejn jing?ataw is-servizzi li ?ejjin, meta jsiru g?al konsumaturi [destinatarji] stabbiliti barra l-Komunità jew g?al persuni taxxabbi stabbiliti fil-Komunità imma mhux fl-istess pajji? b?al tal-fornitur, g?andu jkun il-post fejn il-konsumatur [id-destinatarju] stabbilixxa n-negoju tieg?u jew ikollu stabbiliment fiss li lilu jing?ata s-servizz jew, fin-nuqqas ta' post b?al dan, il-post fejn hu ikollu l-indirizz permanenti tieg?u jew fejn normalment ikun residenti:

[...]

– servizzi ta' konsulenti, en?iniera, uffi?ji ta' konsulenza, avukati, accountants u servizzi simili,

kif ukoll l-ippro?essar ta' data u l-g?oti ta' informazzjoni,

[...]"

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

6 Il-punt 3(a) tal-Artikolu 27(2) tal-Li?i tal-11 ta' Marzu 2004 dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud (Ustawa z dnia 11 marca 2004r o podatku od towarów i us?ug, Dz. U. Nru 54, po?izzjoni 535), kif applikabbli fi?-?mien tal-fatti tal-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem il-“Li?i tal-VAT”), tiprovdः:

“Il-post tal-provvista ta' servizzi relatati ma' attivitajiet kulturali, artisti?i, sportivi, xjentifi?i, edukattivi jew ta' divertiment, huwa l-post fejn dawk is-servizzi jing?ataw materjalment [...]

7 L-Artikolu 27(3) tal-Li?i tal-VAT huwa fformulat kif ?ej:

“Il-post tal-provvista ta' servizzi msemmija fil-paragrafu 4 u pprovdu?i lill-:

1) persuni naturali u ?uridi?i kif ukoll lill-organizzazzjonijiet li ma g?andhomx personalità ?uridika, li l-uffi??ju prin?ipali jew irre?istrat jew fejn ikollu l-indirizz prin?ipali tieg?u huwa stabbilit fit-territorju ta' Stat terz, jew g?all-

2) persuni taxxabbi li l-uffi??ju prin?ipali jew l-indirizz principali tieg?u huwa stabbilit ?ewwa l-Komunità i?da f?pajji? minbarra dak tad-destinatarju tas-servizzi,

huwa l-post fejn id-destinatarju tas-servizz ikun stabbilixa n-negoju tieg?u jew stabbiliment fiss fit-territorju tal-Komunità, jew, fin-nuqqas, il-post tal-indirizz permanenti tieg?u jew ir-residenza abitwali tieg?u.”

8 Il-punt 3 tal-Artikolu 27(4) tal-Li?i tal-VAT jiprovdः:

“Id-dispo?izzjoni tal-paragrafu 3 tapplika g?as-servizzi ta' konsulenza dwar hardware tal-kompjuter [...] u ta' software [...] ta' avukati u ta' accountants, dwar studji tas-suq u ta' st?arri?, dwar servizzi ta' in?iniera u ta' periti [...] salv g?ad-dispo?izzjoni?i tal-punt1 tal-paragrafu 2, dwar studji u anali?i teknika [...] kif ukoll dwar l-ippro?essar ta' data u provvista ta' informazzjoni; u ta' traduzzjoni.”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

9 Kronospan, li g?andha l-uffi??ju prin?ipali tag?ha fil-Polonja, g?amlet provvisti ta' servizzi rigward studji u anali?i teknika u wettqet ukoll xog?lijiet ta' ri?erka u ta' ?vilupp fix-xjenzi naturali u tat-teknolo?ija g?al klijent stabbilit f'?ipru.

10 Dawn l-imsemmija provvisti ta' servizzi li jikkon?ernaw b'mod iktar partikolari xog?lijiet li jinkludu studji u mi?uri ta' emissjonijiet, b'mod partikolari studji dwar l-emissjonijiet tad-dijossidu tal-karbonju (CO₂) u l-iskambju ta' drittijiet ta' emissjoni ta' (CO₂), il-kitba u l-list?arri? tad-dokumentazzjoni relatata ma' tali xog?lijiet kif ukoll l-anali?i ta' sorsi ta' tni??is potenzjali relatati mal-produzzjoni ta' prodotti mag?mula prin?ipalment mill-injam. Dawn ix-xog?lijiet saru sabiex jinkiseb g?arfien ?did u tag?rif teknolo?iku sabiex ji?u prodotti materjali ?odda, prodotti u installazzjoni?i kif ukoll l-applikazzjoni ta' pro?essi teknolo?i?i ?odda fil-pro?essi ta' produzzjoni.

11 Permezz ta' ittra tat-8 ta' Di?embru 2006, Kronospan talbet lill-awtoritajiet fiskali ta' Rzeszów g?al interpretazzjoni bil-miktub rigward l-applikazzjoni ta' ?erti dispo?izzjonijiet tad-dritt fiskali Pollakk sabiex tkun taf sa fejn is-servizzi inkwistjoni g?andhom jitqiesu li ?ew e?egwiti fil-Polonja u mhux fl-Istat Membru li fih jinsab l-uffi??ju prin?ipali tad-destinatarju taxxabbli, ji?ifieri r-Repubblika ta' ?ipru.

12 Kronospan ikkunsidrat li dawn is-servizzi kellhom, b'mod ?enerali, ji?u kkwalifikati b?ala xog?liljet ta' in?iniera, peress li l-post tal-provvisti tas-servizzi kellu jinsab, kif previst fl-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva, fil-post fejn huwa stabbilit id-destinatarju tal-imsemmija servizi, ji?ifieri f'?ipru. Permezz ta' avvi? tad-9 ta' Marzu 2007, l-awtoritajiet fiskali ta Rzeszów, madankollu, ikkunsidraw li xi w?ud mit-tran?azzjonijiet inkwistjoni kienu attivitajiet xjentifi?i u, g?aldaqstant, il-post tal-provvisti, skont l-Artikolu 9(2)(?) tas-Sitt Direttiva, jinsab fil-Polonja.

13 Peress li l-ilment imressaq minn Kronospan kontra din il-fehma ?ie mi??ud mid-Dyrektor Izby Skarbowej w Rzeszowie, Kronospan ippre?entat rikors quddiem il-Wojewódzski S?d Administracyjny w Rzeszow (Qorti Amministrattiva tal-voïvodie f'Rzeszów). Din tal-a??ar ?a?det l-imsemmi rikors peress li s-servizzi inkwistjoni jikkostitwixxu attivitajiet xjentifi?i u mhux servizzi ta' in?iniera.

14 Meta tressket il-kaw?a quddiema, in-Naczelny S?d Administracyjny (Qorti Amministrattiva Suprema) staqsiet jekk l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li s-servizzi ta' in?iniera ta?t din id-dispo?izzjoni jinkludu x-xog?liljet ta' ri?erka u ta' ?vilupp mag?mul minn dawn l-in?iniera. Sa fejn jirri?ulta mill?-urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, u b'mod partikolari mis-sentenza tas-27 ta' Ottubru 2005, Levob Verzekeringen u OV Bank (C?41/04, ?abra p. I?9433), peress li d-dispo?izzjonijiet tal-imsemmi Artikolu 9(2) jirreferu mhux g?all-professionijiet imsemmija hemmhekk b?ala tali, i?da g?as-servizzi normalment mag?mula minnhom, jista' ji?i sostnut li t-tipi kollha ta' servizzi mag?mula b'mod regolari minn in?iniera jaqg?u ta?t l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva.

15 Madankollu, parti mill-provvisti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andhom natura "kreattività" u "innovattiva" u g?andhom elementi ta' xog?liljet xjentifi?i li jistg?u jaqg?u ta?t l-Artikolu 9(2)(?) tas-Sitt Direttiva, minkejja li dawn is-servizzi huma mag?mula b'mod kummer?jali u g?an-nom ta' destinatarju wie?ed. In-natura kummer?jali tar-ri?erki xjentifikasi ma hijiex ikkонтestata la min-natura ?enerali tar-ri?ultati ta' dawn l-attivitajiet u lanqas mill-applikazzjoni ?enerali tag?hom fil-futur. G?aldaqstant jista' ji?i kkunsidrat li s-servizzi inkwistjoni huma pprovduti lil diversi destinatarji u b'hekk tkun sodisfatta f'dan il-ka? wa?da mill-kundizzjonijiet g?all-applikazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni adottata mill-Qorti tal-?ustizzja, b'mod partikolari fis-sentenza tag?ha tad-9 ta' Marzu 2006, Gillan Beach (C?114/05, ?abra p. I?2427). Beach (C?114/05, ?abra p. I?2427).

16 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tosserva li l-ispejje? tal-provvisti tas-servizzi inkwistjoni f'dan il-ka? ma humiex inklu?i direttament fil-“prezz ta' o??etti”, kuntrarjament g?al dak li huwa previst fis-seba' premessa tas-Sitt Direttiva. Il-prezz ta' akkwist ta' dawn is-servizzi jikkostitwixxi komponent tal-ispejje? indiretti inklu?i fil-prezz tal-bejg? tal-o??etti u s-servizzi kollha pprovduti mill-benefi?jarju tal-imsemmija servizzi.

17 F'dawn i?-?irkustanzi, in-Naczelny S?d Administracyjny idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja s-segwenti domanda preliminari:

"a) It-tielet in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva [...], li issa jikkorrispondi g?all-Artikolu 56(1)(?) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U L 347, p. 1, [...]), g?andu ji?i interpretat fis-sens li s-servizzi ta' in?iniera pprovduti lil persuna su??etta g?all-VAT li tag?mel ordni li tinkludi l-imsemmija servizzi

g?al destinatarju stabbilit fi Stat Membru ie?or, huma ntaxxati fil-post fejn id-destinatarju (li jkun talab is-servizz) ikun stabbilixxa n-negoju tieg?u jew g?andu stabbiliment fiss,

b) jew g?andu ji?i a??ettat li l-provvista ta' dawn is-servizzi, b?ala servizzi li g?andhom b?ala su??ett attivitajiet xjentifi?i, huma ntaxxati fil-post fejn dawn ikunu fi?ikament imwettqa, skont l-ewwel in?i? tal-Artikolu 9(2)(?) tas-Sitt Direttiva (li issa sar l-Artikolu 52(a) tad-Direttiva 2006/112/KE),

peress li dawn is-servizzi g?andhom in-natura ta' xog?lijiet ta' studji u ta' kejl tal-emissionijiet, b?al dawk previsti fid-dispo?izzjonijiet li jirrigwardaw il-protezzjoni tal-ambjent u b'mod partikolari t-twettiq ta' studju fuq l-emissionijiet tad-dijossidu tal-karbonju (CO₂) u tal-iskambju tal-kwoti ta' emissionijiet CO₂, l-istabbiliment u l-kontroll tad-dokumentazzjoni marbuta max-xog?lijiet i??itati iktar 'il fuq kif ukoll l-anali?i tas-sorsi ta' tni??is potenzjali, u jitwettqu bil?-sieb li ji?u akkwistati esperjenzi ?odda u tag?rif teknolo?iku li jippermetti l-manifattura ta' materjali, prodotti u installazzjonijiet ?odda u li ji?u applikati pro?essi teknolo?i?i ?odda fil-pro?ess ta' produzzjoni?"

Fuq id-domanda preliminari

18 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti nazzjonali, tistaqsi, essenzjalment, jekk provvista ta' servizzi, b?al dawk inkwistjoni, li jikkonsistu fit-twettiq ta' xog?lijiet ta' ri?erka u ?vilupp fil-qasam ambjentali u teknolo?iku, mag?mula minn in?iniera stabbiliti fi Stat Membru fuq ordni u g?all-benefi??ju ta' destinatarju stabbilit fi Stat Membru ie?or, g?andhomx ji?u kkwalifikati b?ala "servizzi ta' en?iniera" fis-sens tat-tielet in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva jew b?ala "attivitajiet xjentifi?i" fis-sens tal-ewwel in?i? tal-Artikolu 9(2)(?).

19 Sabiex ting?ata risposta g?al din id-domanda, l-ewwel nett g?andu jitfakkar li t-tielet in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) ma jirrigwardax professjonijiet, b?alma huma dawk ta' avukati, ta' konsulenti, ta' accountants jew ta' in?iniera, imma jirreferi g?al servizzi. Il-le?i?latur Komunitarju jag?mel u?u mill-professionijiet imsemmija f'din id-dispo?izzjoni sabiex jiddefinixxi l-kategoriji ta' servizzi li huma msemmija (sentenza tas-16 ta' Settembru 1997, von Hoffmann, C?145/96, ?abra p. I?4857, punt 15).

20 Konsegwentement, g?andu ji?i ddeterminat jekk xog?lijiet ta' ri?erka u ta' ?vilupp, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jikkostitwixxux servizzi mag?mula prin?ipalment u normalment b?ala parti mill-professioni ta' in?inier kif imsemmi fit-tielet in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenza von Hoffmann, i??itata iktar 'il fuq, punt 16).

21 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i kkonstatat li l-e?er?izzju tal-professjoni ta' in?inier tinkludi servizzi li huma kkaratterizzati mill-fatt li ma jirrigwardawx biss li ji?i applikat g?arfien u metodi e?istenti g?al problemi konkreti, i?da wkoll li jinkiseb g?arfien ?did u li ji?u ?viluppati metodi ?odda sabiex ji?u solvuti dawn l-istess problemi jew problemi ?odda.

22 G?aldaqstant, ma jistax ji?i validament ikkontestat li attivitajiet ta' ri?erka u ta' ?vilupp jikkostitwixxu servizzi li primarjament u normalment jistg?u jitwettqu minn in?iniera.

23 ?ertament, g?alkemm huwa minnu li, kif il-qorti tar-rinviju osservat, l-attivitajiet xjentifi?i msemmija fl-Artikolu 9(2)(?) tas-Sitt Direttiva, normalment ikunu kkaratterizzati minn na?a innovattiva u kreattiva, il-fatt jibqa' li din i?-irkustanza wa?edha ma hijiex bi??ejed sabiex teskludi li persuna taxxabqli li je?er?ita attivit? jew professjoni koperta minn dispo?izzjoni o?ra tal-istess direttiva tista', min-na?a tag?ha, twassal li teffettwa wkoll, prin?ipalment u b'mod abitwali, servizzi li g?andhom dawn il-karatteristi?i.

24 G?andu jing?ad ukoll li, kif jirri?ulta mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, is-servizzi

msemmija fl-Artikolu 9(2)(?) tas-Sitt Direttiva g?andhom il-karatteristika, b'mod partikolari, li l-imsemmija servizzi huma pprovduti normalment lil diversi destinatarji, ji?ifieri lill-persuni kollha li jkunu qed jie?du sehem f'attivitajiet kulturali, artisti?i, sportivi, xjentifi?i, ta' tag?lim u ta' divertiment (ara s-sentenza Gillan Beach, i??itata iktar 'il fuq, punt 23).

25 Issa, f'dan il-ka?, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-provvista ta' servizzi mag?mula minn Kronospan ma kinitx iprovduta lil diversi destinatarji, i?da twettqet g?all-benefi??ju ta' destinatarju wie?ed ?iprijott li ordna x-xog?liljet ta' ri?erka u ta' ?vilupp inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali. I?-irkustanza li dan il-benefi?jarju uniku ta' provvista ta' servizzi jitwassal li jbig?, lil terzi jew lil kumpanniji li jappartjenu g?all-istess grupp b?al dak li jag?mel parti minnu l-benefi?jarju, ir-ri?ultati tax-xog?liljet li huwa jkun ordna, hija irrelevanti f'dan ir-rigward. Fil-fatt, l-i?velar, mid-destinatarju tal-imsemmija servizzi, fil-kuntest tal-attività ekonomika tieg?u, ta' dawn ir-ri?ultati lil pubbliku usa' ma jfissirx li dawn is-servizzi ng?ataw lil persuna o?ra g?ajr l-imsemmi destinatarju.

26 Isegwi li s-servizzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andhom jitqiesu li jaqg?u ta?t I-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva.

27 Din il-konklu?joni ma hijiex ikkontestata mill-argument imsemmi fil-punt 16 ta' din is-sentenza, li jg?id li, fil-kaw?a prin?ipali, id-destinatarju ta' provvista ta' servizzi ma jinkludix direttament l-ispejje? tieg?u fil-prezz ta' o??etti u ta' servizzi li joffri, b'tali mod li dawn is-servizzi jaqg?u fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 9(1) tas-Sitt Direttiva.

28 Fil-fatt, minn na?a, kif jirri?ulta mill-u?u tal-kelma "partikolarment" fis-seba' premessa tas-Sitt Direttiva, il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 9(2) ta' din id-direttiva ma huwiex limitat g?al provvista ta' servizzi bejn persuni taxxabbi fejn l-ispi?a tag?ha hija inklu?a fil-prezz tal-o??etti.

29 Min-na?a l-o?ra, is-Sitt Direttiva ma tag?ti ebda indikazzjoni li biha jista' ji?i konklu? li l-fatt li d-destinatarju jinkludi l-ispejje? tal-provvista ta' servizzi b'mod mhux dirett, i?da indirett, fil-prezzijiet ta' o??etti u ta' servizzi li joffri huwa rilevanti sabiex ji?i ddeterminat jekk provvista ta' servizzi taqax ta?t I-Artikolu 2(9)(1) jew ta?t I-Artikolu 2(9)(2) tas-Sitt Direttiva.

30 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, g?andha ting?ata risposta g?ad-domanda mag?mula li provvisti ta' servizzi, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsistu fit-twettiq ta' xog?liljet ta' ri?erka u ta' ?vilupp fil-qasam ambjentali u teknolo?iku, mag?mula minn in?iniera stabbiliti fi Stat Membru fuq ordni u g?all-benefi??ju ta' destinatarju stabbilit fi Stat Membru ie?or, g?andhom ji?u kkwalifikati b?ala "servizzi ta' en?iniera" fis-sens tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva.

Fuq l-ispejje?

31 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

Provisti ta' servizzi, li jikkonsistu fit-twettiq ta' xog?lijiet ta' ri?erka u ta' ?vilupp fil-qasam ambjentali u teknolo?iku, mag?mula minn in?iniera stabbiliti fi Stat Membru fuq ordni u g?all-benefi??ju ta' destinatarju stabbilit fi Stat Membru ie?or, g?andhom ji?u kkwalifikati b?ala "servizzi ta' en?iniera" fis-sens tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Pollakk.